

د روہینگایي مسلمانانو ټولوژنه په دولتي اډانه کې د لوېدیځوالو د ملتپالنې سیاسي مفکورې د نیمگړتیا له امله ده
(ژباړه)

خبر:

د ۲۰۱۷م کال د سېپتمبر پر ۱۳مه د بي بي سي د راپور له مخې د میانمار مشره انګ سان سوچي به په راتلونکې اونۍ کې د ملګرو ملتونو په یو کلیدي بحث کې له ګډون څخه ډډه وکړي؛ ځکه چې پر هغې نیوکې په زیاتېدو دي، چې د روہینگیا د لږکیو مسلمانانو د کرکېچ په اړه یې چوپتیا غوره کړې. د اګسټ له ۲۵مې راهیسې نږدې ۳۷۰۰۰۰ روہینگایان د وحشي بریدونو له امله بنگله دېش ته تښتېدلي دي. د میانمار حکومت د ملګرو ملتونو هغه ادعاوې رد کړې، چې وایي: د روہینگایي مسلمانانو پر وړاندې منظمه توکموزنه روانه ده؛ خو د بي بي سي خبريال د توکموزنې د یوې کره بېلګې شاهد و. د بي بي سي راپور پر مېرمن انګ سان سوچي، چې د نوبل جایزې لرونکې ده، نیوکه کړې، چې د ټاکنو له بریا وروسته یې هغه روہینگایان نه دي ژغورلي، چې له کلونو راهیسې له توکموزنې، دوامداره تبعیض او تېري سره مخ دي. د روہینگیا لږکي مسلمانان د بودايي اکثریت له لوري له ژورې توکمیزې کرکې سره مخ دي. که څه هم بي بي سي له هغې سره په دې اړه، چې نوموړې د ستونزو له امله د روہینگایي لږکیو مسلمانانو په پلوي ګام نه دی پورته کړی، خواخوږي څرګنده کړه.

تبصره:

د یادونې وړ ده، چې ملګري ملتونه دنده لري، ترڅو په روانه غمیزه کې د ستونزې لپاره حل لاره ومومي، خو په واقعیت کې د ملګرو ملتونو اداره د دې ستونزې په حل کې پاتې راغلې؛ چې پر اساس یې دغه بنسټ منځته راغلی. د دې ادارې د اهمیت په اړه د رسنیو بحثونه نمایشي دي.

لوبديځې رسنۍ له مېرمن سوچي څخه غوښتنه کوي، چې د نوبل جايزه د هغې ناکامۍ له امله بېرته وسپاري چې د توکموژنې او په روھينگيا کې د کرکېچ په کمولو کې پاتې راغلي. له بل پلوه، مېرمن سوچې تور لگوي چې د ستونزې په تړاو په لويه کچه ناسم معلومات خپرېږي. خو حقيقت دا دی چې شاوخوا ۴۰۰۰۰۰ کډوال ګاونډي هيواد بنگله دېش ته تېښتېدلي، تر څو له هغو سلگونو زرو کډوالو سره يوځای شي، چې لا پخوا د عاموژنې له وحشي بريدونو څخه تېښتېدلي وو. اوس هم ډېر روھينگيايان پر هغه پوله بند پاتې دي، چې د ميانمار پوځ د دوی د بيا راستنېدو د مخنيوی په موخه ماینونه پکې اېښي وو. په داسې حال کې چې يو شمېر نورو د تېښتې په موخه د وړو کښتيو پر مټ له سمندرګي هغې غاړې بنگله دېش ته د تېرېدو هڅه کوله، چې په اوبو کې ډوب شول.

د ملګرو ملتونو سر منشي انتونيو ګوتريس وويل: دا يو ستر بشري ناورين دی. کله چې له ده څخه د توکموژنې په اړه پوښتنه وشوه، ده په ځواب کې وويل: د روھينگيا يو پر درېيمه نفوس له هيواد څخه تېښتې ته اړ شول. ايا ته کولای شې داسې لفظ پيدا کړې، چې دغه حالت په ښه ډول بيان کړې؟ ملګري ملتونه په راتلونکې اونۍ کې د مېرمن سوچي په ګډون يا نه ګډون کې ناسته لري. نو د غندنې او د بنگله دېش په کمپونو کې د ګڼو کډوالو د بشري ناورين د څرګندېدو تمه ترې کېږي. د غړو هيوادونو له لوري شونې ده د مرستو ژمنې هم وشي. له بل لوري، د امريکا متحده ايالات، اروپايي هيوادونه او چين چوپه خوله دي؛ ځکه چې د ميانمار اقتصاد په تدريجي ډول د آزاد بازار پر لور روان دی او ستر پانګوال دولتونه نه غواړي، چې د پانګونې فرصت له لاسه ورکړي او په دې پلمه ټينګار کوي، چې د دوی په خبره په ميانمار کې نوې راتوکېدونکې ديموکراسي، چې د ودې په حال کې ده؛ کاواکه نه شي. په يقيني توګه به نيوکې کېږي، خو د ميانمار پر وړاندې به له پوره زغم څخه کار اخيستل کېږي، تر څو د روھينگيا د مرستې لپاره اوازونه چوپ کړي او د اسلامي نړۍ مشران به پرته له عملي اقدام څخه، چې اسلام ترې غوښتنه لري، د تېر په څېر تش اخطارونه ورکوي.

لوبديځ نړيوال نظم او هغه بنسټونه لکه د ملګرو ملتونو سازمان د دې لپاره جوړ شوي دي، چې د ملي دولت له خطرناک مفهومه ملاتړ وکړي؛ چې دا د اسلامي امت لپاره يوه ستره بلا ده. په ټوله نړۍ کې د ملتپالنې پر بنسټ د دولت مفهوم د خلکو د مرګ او ويجاړۍ سبب ګرځېدلی دی. د المان اشتراکي ګوند ملتپالنه د يوه هڅونکي ځواک په توګه وکاروله، چې په پايله کې يې په اروپا کې دويمه نړيواله جګړه او ټولوژنه رامنځته شوه. د شوروي اتحاد تر پاشل کېدو وروسته نوموړې مفکورې يو ځل بيا په اروپا کې سر پورته کړ، چې په پايله کې په پخوانۍ يوګوسلاويا کې د کورنۍ جګړې او بوسنيا کې د مسلمانانو د عاموژنې لامل وګرځېده. دغه مفکوره د روسيې له لوري د اوکراين د بې ثباته کولو او په رونيې کې د ټوټې توکم د عاموژنې په موخه وکارېده.

د ميانمار د وسله والو ځواکو لوی درستيز جنرال مين انګ هليک وويل: چې د راخين ايالات بودايان د دې سيمې ځايي اوسېدونکي دي، چې د خپلو نیکونو له وخت راهيسې همدلته اوسېږي. نو ځکه دوی د ميانمار ځايي

اوسېدونکي پېژندل کېږي او هغه د حقيقت په پټولو سره په ډاگه تاييد کړه، چې د ده هېواد به د روھينگيا اصطلاح ونه مني او نه به يې په رسميت وپېژني. د ميانمار بودايي واکمن اکثريت، له نظره روھينگيايان له بنگله دېش څخه راغلي ناقانونه کډوال دي. پورته نظريات د امريکا د متحده ايالاتونو د اوسني ادارې له نظرياتو سره هېڅ توپير نه لري، چې وايي له مکسيکو سره پر پوله دېوال جوړوي، تر څو مکسيکويي کډوال له دغه هېواد څخه وشړي او د امريکا له متحده ايالاتونو څخه بهر ناقانونه کډوال وڅاري، چې په وينا يې امريکا بيا ستره کړي. د دولت د وگړتوب لپاره ملتپالنه يوه وژونکې او وحشي ذهني مفکوره ده چې د انسان د ډېرې بدبختۍ او گمراهۍ لامل گرځي. برتانيې له اروپايي اتحاديې څخه د بېلېدو نوبت ځکه پيل کړی، چې برتانيايي ملت د اروپايي اتحاديې په غړيتوب کې مدغم نه شي او د اروپايي اتحاديې د ملتونو يوه برخه ونه گرځي.

يوازې په اسلامي ايډيولوژۍ کې دا ظرفيت شته، چې بېلا بېل توکمونو سره يوځای، همېرغي او د يووالي پر لور يې بوځي؛ خو نن مسلمانان د لوېديځ له کرغېړنې مفکورې ملتپالنې څخه ځورېږي. موږ مسؤول يو چې له خپلو ځانونو او نورې نړۍ څخه دغه ستره بدمرغي لرې کړو او په دې تمه و نه اوسو چې ملگري ملتونه به دغه چاره سرته ورسوي؛ ځکه چې دا بنسټ د همدې مفکورې (ملتپالنې) د ودې او پراختيا لپاره جوړ شوی دی؛ چې د انسان د بدمرغۍ لامل کېږي. د ملگرو ملتونو د راتلونکې اونۍ ناسته به د غميزې له غندلو پرته هېڅ درد دوا نه کړي.

د حزب التحرير مرکزي مطبوعاتي دفتر لپاره

ډاکټر عبدالله روبين

۱۴۳۸ هـ.ق، د ذوالحجې ۲۶ مه

۲۰۱۷ م، د سپټمبر ۱۷ مه